

Velika nesreća.

Doznajemo da je nastradao životom sa svoja dva kolege g. Ivan Vivoda, učitelj, rodom iz Sovinjaka (Sergobani) kod Buzeta. Svojedobno bio je učiteljom u Vrhu. No tamošnji nemirnjaci su ga u pravom smislu riječi poterali iz škole i sela. Nije bilo druge, ostavi svoj rodni kraj, svoje selo i školu (tomu je već pet godina), te podje trbuhom za kruhom u Jugoslaviju.

Tamo bi namješten kao učitelj. U zadnje doba službovao je u Ustici kod Jasenovca, u Slavoniji. Išlo mu je dobro i srećno uza svoju dragu i dobru suprugu, Jelisavu, rođenu Drašćić iz Sv. Martina. Jednog dana prošlog tjedna poveze se svojom ladjicom sa svoja dva sudruga preko Save u varoš. Na povratku zateče ih oluja, koja je prebacila ladjicu, a s njom i tri izletnika, koji svi zaglavise u rijeci. Velika tuga obuze čitavi kraj tamo, svi žale za trima prosvjetiteljima naroda.

Zale za našim pokojnikom Vivodom Vrh, njegova braća i rođjaci; plaće za njim nesretna u crno zavita supruga Jelisava i dobra dječica; plaće za njim tati i punica mu suprugu Drašćić-Brombelovi u Sv. Martinu. Žalimo i mi drugi, koji poznavamo vrijednog pokojnika. Pogibe tako tragično jedan naš istarski čovjek. Vrijednom narodnom učitelju i patniku, nastradalom Vivodi naš: Počivaj mirno daleko od rodne grude. Naše saučestje udovi gdj. Jelisavi, rodbini i ohtelji Drašćić.

Novo školske zgrade u Istri.

Kako službeni list javlja Ministarstvo Prosvjete riješilo je, da se u Istri podignu, po selima, gdje je potrebno, nove zgrade za pučke škole o državnom trošku. Te će zgrade biti predane na izvođenje i održavanje općinama prema postojećim pravilima za školske zgrade. U školskim zgradama mora se urediti i stan za učitelja, koji će biti dužan plaćati mjesečno staniarinu, kako će to naknadno odrediti Ministarstvo Prosvjete.

Sve troškove za izgradnju, zemljište, unutarnji uređaj itd. snashati će vlada, koja će počevši od škol. godine 1928-27 svake godine, davati Ministarstvu Prosvjete samo za to 1 milijun i 250 tisuća lira na raspolaganje.

Legia Nazionale

Legia Nazionale izdala je svoj godišnji izvještaj. Po tom se izvještaju vidi, da Legia ima po našim selima 70 dječjih zabavišta u koja polazi 3806 djece.

† Tomo Birimiša.

Jugoslavenske novine javljaju, da je u Sarajevu umro naglom smrću od kapi gosp. Tomo Birimiša, delegat ministra financija. Pokojnik je bio poznat i kod nas u Istri. Bio je dugi niz godina u službi u našim krajevima i to u Puli, Opatici i Trstu kao financijski direktor. Bilo mu je 57 godina, a rodom je iz Dubrovnika. U financijskoj struci bio je spreman i poznat kao odličan stručnjak i radnik, pa je u mnogim jugoslavenskim financijskim pitanjima bio dobar savjetnik.

Poznat je bio kao nacionalista. U našim je krajevima, naročito u vrijeme rata, kada se je rušila Austrija, radio zajedno s istarskim nacionalistima, pa ga je zato Austrija bila i poslala iz Opatici u maličnu Albaniju kao vojnika. Iza oslobođenja nastanio se je u Jugoslaviji, u Ljubljani, a odanle se je preselio u Sarajevo. Počivao u miru!

Osmogodišnjica čehoslovačke slobode.

Dne 28. oktobra navršilo se je osam godina od kako je bratski čehoslovački narod postigao oslobođenje ispod vjekovnog tuđinskog ropstva i osnovao svoju narodnu državu. Tih osam godina političke slobode provel je čehoslovački narod u neprekidnom i jakom radu na uređivanju svoje lijepe države, koja, danas uživa veliki ugled u cijelom svijetu.

Dne 28. oktobra slavi Čehoslovačka republika svoj veliki narodni blagdan. Po svoj zemlji održavale su se toga dana svečanosti. U Trstu ima brojna čehoslovačka kolonija, pa se je i u Trstu dostojno proslavio taj veliki narodni praznik. Svi Čehoslovaci sabrali su se dne 28. oktobra u jedanaest sati u jutro u prostorijama svojeg konzulata (Via Coroneo 21.) Generalni konzul g. E. Machaty i njegova gospodja vršili su čast domaćina. Poslije srdačne dobrodošlice, koju je izrekao generalni konzul — novi profesor za čehoslovački jezik na kr. trgovačkoj univerzi u Trstu gosp. B. Černý govorio je o političkim i povijesnim događajima, koji su čehoslovački narod doveli do oslobođenja i ostvarenja svoj države. S lijepim i zasnosnim riječima prikazao je važnost svečanoga dana 28. oktobra, koji svi Čehoslovaci u domovini i izvan nje slave.

Neka bi čehoslovački narod imao još sjajnu budućnost!

Književnost i umjetnost

Naša knjiga u talijanskim izdanjima.

Jugoslavenska knjiga zauzimali svoje dostojno mjesto u svijetu. Pojedina dolja djela prevadajući se na razne jezike, pa i na posljednje vrijeme. Talijani počeli su se zanimaju, za jugoslavensku književnost. Osobito se ističe u radu oko upoznavanja talijanske čitalačke javnosti s našom lijepom knjigom izvršno uređivana mjesečna revija «Europa Orientale», koja izlazi u Rimu. Prikaze u tom listu pišu razni poznavači jugoslavenske književnosti, među kojima se ističe gosp. Umberto Urbanaz Urbani. On veoma često piše i u tršćanski «Piccolo» te je već dosada pisao o mnogim našim piscima veoma lijepo i pohvalno. On veoma dobro poznaje naš jezik pak dobro i prevadja naše stvari.

Ima u Trstu jedna tvrdka za izdavanje knjiga, koje se zove «Parnasso». «Parnasso» je u zadnje vrijeme jedna od najboljih izdavačkih tvrdki u Trstu. Daje samo dobre knjige od dobrih književnika, a kako izgleda sve se više razvija i širi. Ima u rasporedu mnoga lijepa i nova izdanja, koja će doskora dati na tržište.

«Parnasso» si je uzela u zadatak među ostalim i što bolje upoznati talijansku čitalačku publiku s jugoslavenskom književnošću, pa će doskora, još ove godine izdati 4 jugoslavenske knjige na talijanskom jeziku. Ova je lijepa izdanja započela, s knjigom «Hlapec Jernej» od Ivana Cankara, koja je izišla i naišla na dobar prijem kod publike.

Sada bi doskora morala izići iz štampe knjiga univerzitetskog profesora u Beogradu Pavla Popovića «Povjest jugoslavenske književnosti» («Storia della letteratura Jugoslava»).

Iza te knjige izdati će knjigu «Jugoslavenski književnici» («Scrittori Jugoslavi»), koju je napisao poznati talijanski publicista g. Urbanaz Urbani.

Da upozna Talijane s vršnim i odličnim jugoslavenskim književnikom gosp. Ivom conte Vojnovićem izdati će «Parnasso» jednu njegovu još ne štampanu dramu, koju je naš veliki pjesnik napisao za vrijeme svog boravka u Italiji.

Četvrto djelo, koje će «Parnasso» pružiti talijanskim čitateljima bit će roman «Necista krv» («Sangue impuro»). Taj je roman napisao glasoviti jugoslavenski književnik Borisav Stanković, a preveo ga je na talijanski g. Urbanaz Urbani. Ovaj je roman jedan od najboljih što ih uopće u našoj književnosti ima.

Razumije se, da će i za ovaj put djela slijediti i druga iz jugoslavenske književnosti. Ovo je samo predvidjeno za sada, a «Parnasso» će i dalje nastaviti u ljepon svom nastojanju. Jugoslavenska književnost ima svojih vrednota, koje su stranim svijetu, a naročito Talijanima bile dosada nepoznate, pa je i zato ova inicijativa hvalevrijedna.

Svega po malo

Strahovit ciklon u Sloveniji.

U noći od petka na subotu izmedju 11 i 1 sat bijesno je nad Ljubljanoj i cijelom Gorenjskim orkan. Vjetar je bacao cigle sa krova, čupao je stabla iz zemlje, lomio je prozore. Na sred grada iščupao je nekoliko stabala iz zemlje. U okolini Ljubljane porušeno je dosta gospodarskih zgrada. Gmrljavina i bijesak bili su strahoviti tako da se je skoro cijeli grad probudio, zapalio svijetlo i čekao na nogama što će da bude. Iza te oluje počela je jaka kiša. Seljanci, koje su u jutro došle u Ljubljanoj pričale su, da je Sava više nabujala nego za prošle poplave.

Inače je po svoj Sloveniji orkan strahovito pustošio. Vijesti, koje stizavaju grozne su. Mnoga su mjesta teško stradala. Mnoge su kuće i mostovi preko Save i drugih rijeka odnešeni. Nabujala je silno i Drava. Uslijed groznog i nevidjenog nevremena prekinut je bio željeznički i telefonski saobraćaj. No i ne samo u Sloveniji nego i u Slavoniji — orkan je bio jak.

Vojska na prodaju.

Jedne kineske novine u Sanghaju donijele su neki dan slijedeći oglas: Gospodin Si Si Ho Lo časti se obavijestiti svoje mušterije, da je sada u stanju prodati više tisuća vojnika u dobrom stanju uz cijenu od 25 dolara po komadu. Cijena jednom poručniku udarena je sa 100 dolara, a dvojica se generala nude po 1000 dolara. Cijela organizacija te vojske spremna da odmah zopodjene borbu nude se za 500.000 dolara. Za te se vojnike pruža prvorazredna garancija. S druge strane prodavač ne jamči, ako vojnici prebjegnu neprijatelju. Treba platiti u gotovini.

Gospodin Si Si Ho Lo ne pravi loše poslove uslijed prilika, koje vladaju u nebeskom carstvu. U Kini vojnik i konobar jedan je pojam! A Kinezi misle, da je to sasvim prirodno...

Pobijanje nezaposlenosti u Njemačkoj.

Njemačka je vlada odlučila da čim prije stane na put nezaposlenosti radništva. Stoga će ona u buduću pravačnu staviti svotu od preko pola milijarde maraka za razne poslove u koje će mnoge zaposliti. Vlada je uvjerenja, da će biti budućeg proljeća u Njemačkoj ne će biti uopće više nezaposlenih radnika.

Novi izum Marconija.

Marconi koji je izumio i telefon bez žica saopćio je direktoru pomorske stanice u Rimu potankosti o svom novom izumu, pomoću kojeg je on u Egeleskoj siao kroz sedam dana brzojav svojih stanici u Kanadi i odande primao odgovore brzom radiom od 120 riječi u minuti. Kod pokusa koji su trajali svega 163 sati, postignuta je brzina od 130 riječi na minutu u oba pravca.

Vijećanja katoličkih biskupa.

U Zagrebu su nedavno dovršila vijećanja katoličkih biskupa iz cijele Jugoslavije, koji su raspravljali o vjerskoj nastavi u školii, o agrarnoj reformi, pa o proračunu ministarstva vjera.

Najodlučnije su se izjavili biskupi protiv spaljivanja mrtvaca, a onda su prosvjedovali protiv neudoredne mode i nohiv pjesova, koje pleše naročito mladež po gradovima.

Nestalo ostrva.

Kako se javlja iz Lisabona, ovih dana je pred Port Aleksandrom u portugalskoj koloniji Angola nestalo u moru jedno ostrvo koji je bio 600 metara širok a hiljadu metara dug. Uzrok mora da bude neki potres. Srećom nema ljudskih žrtava, jer ostrvo nije bilo nastanjeno.

Milost da bude strijeljan.

U Napulju stajao je pred sudom razbojnik Dominiko Groppo. Tokom rasprave utvrdjeno je da je počinio četiri umorstva. Osuđen je na doživotnu tamnicu. Kad je međutim razbojnik čuo da je uvedena smrtna kazna za atentatore na kralja i predsjednika, zamolio je milost, da on, iako je ubijao samo obične građane, bude prvi smaknut.

Abd-El-Krim sađi povrće.

Novine pišu, da glasoviti vođa Marokanaca u boju s Francuzima, (koji je uvođen i odveden na jedan otok) Abd-El-Krim dosta mirno sprovedi svoje dane na tom otoku. On svakoga dana izlazi automobilom na šetnju po otoku, uzgaja vrt i sađi povrće. Abd-El-Krim može slobodno da se kreće po čitavom otoku, a stanuje u jednom lijepom dvorcu. Jedna od njegovih žena rodila mu je ovih dana sina, što je Abd-El-Krim svečano proslavio.

Izdavač, direktor i odgovorni urednik: IVAN STARI Tiskara «EDINOST» U TRSTU.

Trgovina koža i raznih postolarskih potrepština FRAN CINK CAMPO BELVEDERE br. 1 drži u svom skladištu svake vrsti i tu struku zasjecajute robe uz najnižu dnevnu cijenu. Podvorna brza i točna. Podvorna brza i točna.

LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA Telefon: 5-18 Podružnica u Trstu: Via XXX Ottobre, 11 Telefon: 5-18 PODRUŽNICE: Brežice, Celje, Gorica, Kranj, Maribor, Metković, Novi Sad, Ptuj, Sarajevo, Split CENTRALA u LJUBLJANI Dionička glavica i pričuva: 60.000.000 dinara. Bavi se svim bankovnim poslovima. Prima uloge na uložne knjižice, te ih ukamačuje sa 4%, a uloge na tekuće račune sa 4 1/2%, netto. Za otkaz vezanih uložaka plaća postotke po dogovoru. Izvršuje burzne naloge i daje u najam sigurnosne kubijske (SAFES)

Narodni koledar „FRANINA i JURINA“ za Istru za god. 1927. izišao je iz tiska, te se je već počeo širiti po svim našim istarskim selima. Ovaj naš doista lijepi koledar poznat je i objubljen, još od prijašnjih godina. No ove je godine koledar još ljepši nego lanijski. Ima u njemu svega: zanimivog, zabavnog, poučnog i gospodarskog štiva, pjesama, slika itd. Kupujte ga! Širite ga! Preporučujte ga svojim prijateljima! Naručite prima „Tiskara Edinost“ i Uprava „Istarske Riječi“, Via S. Francesco 20, Trst. Može se dobiti i kod knjižara: Agostinis, Pazin; Štoka, Trst (Via Milano); Tomašić, Opatica i Trbojević, Rijeka. Dobia je knjiga naš najbolji prijatelj! Ovaj je koledar uistinu naš dobi prijatelj!

GLYKOL Vrlo uspješno sredstvo naroda... ljetno doba za vrijeme vrućine... osjeća slab na živcima i trpi od... bolje, neka upotrebljava samo „Glykol“ koji izliječi u najkraće vrijeme. — U jednoj boce L. 7.— Za cijelu kuru treba 8 boca. Dobiva se samo u ljekarni Castellanovich, Trst VIA GIULIANI 42 (Sv. Jakov).

POKUŠTVO! Dobro izradjene kompletne sobe... oraha, bresta i javora, te pojedine... made kao ormare, krevete (postelje), kredence (buro) te šušte za potrebitu opremom, nudjamo po vrlo nizkim cijenama. Osobita prilika za mladoženje. M. Koren & C., Pazin (pred prošlog).

Fotograf Matko Gortan u Pazinu preporučuje sl. općinstvo mjesta i okolice svoju fotografirsku radionu. Izradjuje brzo i kvalitetno fotografije za kalendarima i za poljevanje vrtova. Fotografije za putnike (pasaporta) izgotovljuje u roku 15 sati.

KRUNE plaća uvijek nekoliko cent. više nego drugi ALOIZIJ POVH, Piazza Garibaldi 2 prvi kat Pazite na naslov! Pazite na naslov! NAJBOLJE VRELO Kod nakupa ljetne i zimske robe (odjela svih vrsta cipela, klobuka, kape, košulja, kišobrana, kravata, čnog štife, svih vrsta platna za košulje i odjelo, obratite se na jedino domaće i najcjenije vrelo M. KOREN & Co. - PAZIN (Corso pred prošlogom)